

การจัดงานวิชาการภาษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๙

นายประสาร ภูดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร

มหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-815-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019354

๑๗๘๐๐๐๘๙

AN ORGANIZATION OF THE ACADEMIC WORK IN SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, EDUCATIONAL REGION NINE

Mr. Prasarn Phudee

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-815-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๙

โดย

นายประสาร ภูดี

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เสนรยด)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

.... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ด้วยบันทึกย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

ประลักษณ์ : การศึกษาการวิชาการภาษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 (AN ORGANIZATION OF THE ACADEMIC WORK IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION NINE) อ.ต.ร. ใจพิพิพ แขวงรัตนพงษ์, 300 หน้า ISBN 974-582-815-7

การวิจัยครั้งมีมูลค่าและคุณภาพ สำหรับการศึกษาการวิชาการภาษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสอน ผู้ป่วยฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 653 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรโรงเรียนล้วนมากมีหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 2. ด้านตารางสอนและการสอนการศึกษาเรียนการสอน โรงเรียนล้วนมาก ให้ผู้ป่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา เป็นผู้ดำเนินการสอนตารางสอน 3. ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและการใช้แหล่งทรัพยากร ในห้องเรียน โรงเรียนล้วนมากล้วนขาดความต้องการใช้สื่อจากครูผู้สอน ล้วนเหลือไม่ได้ครูผู้สอนผลิตสื่อจากห้องเรียน 4. ด้านห้องเรียน โรงเรียนล้วนมากส่วนใหญ่ต้องล้มโตบให้ห้องในอาคารเรียน 5. ด้านกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนล้วนมากส่วนใหญ่ต้องล้มโตบให้ห้องในอาคารเรียน 6. ด้านการนัดเที่ยวงานวิชาการในโรงเรียน โรงเรียนล้วนมากให้ครูอาจารย์เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ 7. ด้านการกำหนดให้ครู อาจารย์ ปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนล้วนมากให้หัวหน้าหมวดวิชา เป็นผู้กำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ 8. ด้านการแนะนำ โรงเรียนล้วนมากมีห้องแนะนำเฉพาะ มีการวางแผนแนะนำไว้ชัดเจน 9. ด้านการตัดผลและประเมินผลการศึกษา โรงเรียนล้วนมากซึ่งหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติการ ตัดและประเมินผลแก่ครูอาจารย์ 10. ด้านการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ โรงเรียนล้วนมากมีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการก่อนเปิดภาคเรียน

ปัญหาการศึกษาการสอนที่ล้าด้าน ได้แก่ 1. ความต้องการความลืมใจที่จะศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร 2. ความต้องการความต้องการและเก็บของห้องเรียน 3. ขาดงบประมาณในการซื้อหนังสือ 4. ขาดงบประมาณในการซื้อหนังสือ 5. ขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์ในการสอน 6. ขาดการวางแผนการนัดเที่ยวงานวิชาการอย่างเป็นระบบ 7. ขาดความต้องรับผิดชอบงานหน้าที่ต่อสืบสาน 8. ขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์ในการแนะนำ 9. ขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในการลร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ 10. ขาดการนำข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูมาประกอบการวางแผนงานวิชาการ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ศึกษาและพัฒนาสังคม
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติ บ.ก.๒๓ ๔๗
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา บ.ก.๒๓ ๔๗
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C441710 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: ACADEMIC WORK / SECONDARY SCHOOLS / EDUCATIONAL REGION NINE

PRASARN PHUDEE : AN ORGANIZATION OF THE ACADEMIC WORK IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION NINE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. JAITHIP CHUARATANAPHONG, 300 pp. ISBN 974-582-815-7

The purposes of this research were to study the organization of academic work and the problems that occurred in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region Nine. The informants were 653 school principals, academic assistant principals and teachers. The research instrument was questionnaire. Data was analyzed by using percentage.

The following were the research findings: Most schools used Secondary School Curriculum (revised edition, B.E.2533). In most cases, academic assistant principals and section heads were appointed to arrange schedules. Teachers were mostly the indicator of the needs of instructional media, which they were encouraged to produce from local materials. Most school libraries were located in classroom building. Most schools set up plans for each type of student activities. Most schools allowed teachers to attend academic seminars. In most schools, the section heads were the persons who assigned teachers academic work. Most schools had a Guidance Room, with definite guidance plans. Educational evaluation work was clearly defined in most schools. Most schools planned the improvement of academic work before new semester began.

Problems were identified as follows: Teachers lacked interest in studying the curriculum. The number of teachers was small in some sections, but a lot in others. Instructional kits and media were insufficiently budgeted for. There were inadequate budgets for books and periodicals. Teachers offered little co-operation in student activities. The supervision of academic work was not systematically planned. Teachers had to be responsible for a lot of special assignments. Teachers offered little co-operation in guidance work. There was shortage of personnel to train teachers in test construction and analysis. Information on teachers' academic performance was not employed in academic planning.

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต 25/๗/๕๘

สาขาวิชา ปรัชญาการศึกษาและพัฒนาสังคมฯ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์

ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยความอนุเคราะห์
และเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจพิทย์ เชื้อรัตนพงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จึงขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ออมรชัย ตันติเมธ
รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เพรยอต ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์
และอาจารย์ ดร. นิพนธ์ ไทยพาณิช ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำ แก้ไข
ปรับปรุงโครงสร้างวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ช่วยแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการ
วิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และครูอาจารย์
ผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
และการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ และคุณวิไลวรรณ ภูดี ที่เคยสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อนุมัติทุนสำหรับใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปราสาท ภูดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
การนำเสนอผลการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของงานวิชาการ.....	8
ความสำคัญของงานวิชาการ.....	9
ขอบเขตของงานวิชาการ.....	10
หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร.....	14
ตารางสอนและการจัดการเรียนการสอน.....	28
วัสดุอุปกรณ์การสอนและการใช้แหล่งทรัพยากรใน ห้องดื่น.....	35
ห้องสมุด.....	39
กิจกรรมนักเรียน.....	41
การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน.....	43
การกำหนดให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ.....	48
การแนะนำ.....	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวัดผลและประเมินผลการเรียนการศึกษา.....	59
การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	68
วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม....	77
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดงานวิชาการภายใน โรงเรียนมชยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9.....	87
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายใน โรงเรียนมชยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ศึกษา เขตการศึกษา 9.....	163
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	188
สรุปผลการวิจัย.....	188
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม....	188
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดงานวิชาการภายใน โรงเรียนมชยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9.....	189

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการจัดงานวิชาการภาย ในโรงเรียนมธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ	
ศึกษา เอกการศึกษา ๙.....	194
การอภิปรายผลการวิจัย.....	196
ข้อเสนอแนะ.....	205
รายการอ้างอิง.....	207
ภาคผนวก.....	213
ประวัติผู้เขียน.....	300

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน.....	69
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	71
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถาม ที่ส่งไปและได้รับคืน.....	74
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไป ของผู้บริหารโรงเรียน.....	77
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละ สภาพทั่วไป ของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ.....	80
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนและค่าร้อยละ สภาพทั่วไป ของครูผู้สอน.....	83
ตารางที่ 7	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของหลักสูตร และเอกสารหลักสูตร.....	86
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของตารางสอน และการจัดการเรียนการสอน.....	95
ตารางที่ 9	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของวัสดุอุปกรณ์การสอน และการใช้แหล่งทรัพยากรในห้องคืน.....	105
ตารางที่ 10	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของห้องสมุด.....	114
ตารางที่ 11	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกิจกรรมนักเรียน.....	119
ตารางที่ 12	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการนิเทศ งานวิชาการในโรงเรียน.....	130
ตารางที่ 13	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการกำหนดให้ ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ.....	137
ตารางที่ 14	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการแนะนำ.....	144
ตารางที่ 15	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการวัดผล และประเมินผลการศึกษา.....	148

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ	
ของกิจกรรมแผนปรับปรุงงานวิชาการ.....	157
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านหลักสูตร	
และเอกสารหลักสูตร.....	162
ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านการสอน	
และการจัดการเรียนการสอน.....	164
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์	
การสอนและการใช้แหล่งทรัพยากรในห้องถัน.....	168
ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านห้องสมุด.....	172
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านกิจกรรมนักเรียน....	174
ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านการนิเทศ	
งานวิชาการในโรงเรียน.....	176
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านการกำหนดให้	
ครุ-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ.....	178
ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านการแนะแนว.....	180
ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านการวัดผล	
และประเมินผลการศึกษา.....	182
ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัญหาด้านการปรับปรุง	
งานวิชาการ.....	185

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย